

Stort intresse för små ting under lupp

Vad finns egentligen i en dammrätta? Sten Sturefelt's mikroskop ger eleverna på Lerbäckskolan oväntade svar.

Av: Cecilia Nebel

Det kunde ha börjat betydligt bättre. Sten Sturefelt hade planerat att ta med sig ett stort elektronmikroskop till Lerbäckskolan. Men ett bilinbrott satte stopp för planerna. Det som var tänkt att bli en grandios närstudie av väldigt små saker, fick istället bli en något mindre spektakulär show med hjälp av ett USB-mikroskop. Men för eleverna var det strunt samma.

– Wow, urk, fy vad äckligt, utbrast de när Sten Sturefelt i tur och ordning lade ett mjäll, en ostbit och ett litet ögonbrynshår under mikroskopet.

Alltihop sådant som eleverna har tagit med sig till NO-lektionen.

Sten Sturefelt är elektronmikroskopspecialist med kontor på Medicon Village. Han jobbade tidigare på Astra Zeneca men startade eget när företaget lade ner sin verksamhet i Lund. Nu hjälper han företag att granska material i elektronmikroskop. Den här dagen har han tagit jobbet med sig till Lerbäckskolan. Med det ideella projektet där han besöker olika skolor vill han väcka nyfikenhet kring forskning och naturvetenskap.

– Jag tror på bildens kraft, att man kan använda den för att väcka och stimulera barns nyfikenhet och intresse, säger han.

Och han lyckas. Det är tyst och koncentrerad stämning runt bordet. Eleverna i 5A har delats in i grupper. I förväg har de listat sådant som de skulle vilja se uppförstorat: glitterpärlor, cornflakes, en dammtuss.

En äggskalsbit placeras på högkant med hjälp av en liten tejpbit. Sten Sturefelt lyser med USB-mikroskopet som ser ut som en liten ficklampa och lyckas förstora skalet 200 gånger. Plötsligt ser eleverna hur skalbiten egentligen är uppbyggd.

- Kolla, det ser ut som att det är två olika lager, säger Nicolas Gauger. Han får lov att springa ut på gården och hämta några gruskorn. Några minuter senare berättar han att han en gång har studerat hur saltkristaller ser ut, men hur är det med de här?
- Wow, det ser ut som brända mandlar doppade i något, utbrister han förtjust. Bilderna väcker massor av frågor. Vad är papper egentligen gjort av? Ser ett ögonbrynshår annorlunda ut än ett vanligt hårstrå?
- Visst är det spännande med bilder, säger Sten Sturefelt till eleverna. Och det roliga är att ju mer man kan, desto mer intresserad blir man. För matte och NO-läraren Helen Røbom är samarbetet med forskare ett sätt att öka intresset för naturvetenskap.
- Det visar eleverna att forskning inte bara är experiment, utan kan handla om olika saker. Barnen har haft massor av frågor innan studiebesöket, säger hon och viskar förtjust att en elev ville ta med sig öronvax till Sten Sturefelts mikroskopundersökning. Fantasin vet inga gränser.